

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 31 Mayıs 2024
Sayı : 486

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

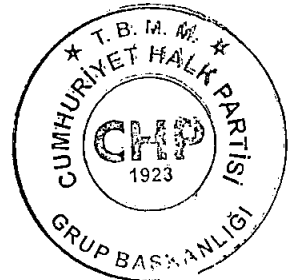
İlköğretim ve Eğitim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ekte gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 16.05.2024

Ali GÖKÇEK

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 3-6-2024	Esas No: 2/2202

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
3 1 Mayıs 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
3 1 Mayıs 2024
No: 1437264

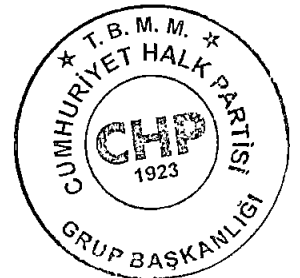
GEREKÇE

Anayasa'nın 42. maddesinde "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz", "İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur" hükümleri yer almaktadır. Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) "Eğitim ve öğretim hakkının engellenmesi" başlığı altında yer alan 112. Maddesinde de "Kişinin eğitim ve öğretim hakkını kullanmasına engel olunması hâlinde, fail hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur" denilmektedir. Yine TCK'nın 233. maddesinde de "Aile hukukundan doğan bakım, eğitim veya destek olma yükümlülüğünü yerine getirmeyen kişi, şikâyet üzerine, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" hükmü bulunmaktadır.

İlköğretim ve Eğitim Kanununun 46. Maddesinde ise "Her çocuk, mecburi ilköğrenim çağına girdiği öğretim yılı başında 3'üncü madde gereğince ilköğretim okuluna kayıt ve kabul edilir. Her veli yahut vasi veya aile başkanı, çocuğunu zamanında ilköğretim okuluna yazdırmakla yükümlüdür." İfadesi yer almaktadır. İlgili kanuna göre her yıl derslere başlamadan en az 15 gün önce muhtarlar ile okul müdürleri iş birliği sonucunda mecburi öğrenim çağında bulunan çocuklar tespit edilmekte, okula yazdırılmayanlar okul müdürleri tarafından otomatik kaydedilmekte, okula devamı konusunda veliye bildirim gönderilmektedir. Öğrencinin velisinin yanı sıra mülki amirler, ilköğretim müfettişleri ve zabıta teşkilatı da çocuğun mecburi ilköğretim kurumuna devamını sağlamakla yükümlü kılınmıştır. Tüm uyarılara rağmen çocuğunu okula göndermeyen veliye, çocuğun okula gitmediği her gün için 15 TL para cezası verilmektedir. Buna rağmen yine göndermeyenlerin 500 TL idari para cezası ödemesi gerekmektedir. Ancak günümüz koşullarında kanunda belirtilen parasal cezanın caydırıcılıktan hayli uzak olduğu ortadadır. Bu da çeşitli sebeplerle eğitim hakkından mahrum kalan çocuk sayısını artırmaktadır.

Eğitim Reformu Girişimi 2022 Raporu'nda da değinildiği üzere, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan çağ nüfusu verileriyle yapılan hesaplama göre 6-9 yaş grubunda yaklaşık 82 bin 902 çocuk, 10-13 yaş grubunda yaklaşık 82 bin 929 çocuk ve 14-17 yaş grubunda ise yaklaşık 404 bin 463 çocuk eğitim dışındadır.

Tüm çocuklarımızın sorunsuz bir şekilde eğitim hakkına erişebilmelerini sağlamak Devletin asli görevlerindendir. Bu görevin ifası sırasında kullanılan araçların caydırıcılığı da önem taşımaktadır. Bu sebeple kanunda yer alan ancak caydırıcılığını yitiren ceza miktarının güncelliğini sürekli koruyacak şekilde düzenlenmesi öngörülmektedir.

İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 56ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 56 –

Muhtarlıkça veya mülkî amirce yapılan tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli veya vasiye okul idaresince tespit edilen çocuğun okula devam etmediği beher gün için asgari ücretin otuzda biri idarî para cezası verilir. Bu para cezasına rağmen çocuğunu okula göndermeyen veya göndermeme sebeplerini okul idaresine bildirmeyen çocuğun veli veya vasisine asgari ücretin iki katı idarî para cezası verilir. Çocuğun okula gönderilmediği her ay ceza bir önceki ayın iki katı şeklinde uygulanır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

